

**Moksjamordvinerna har fått
Nya Testamentet s. 2**

**Carl-Erik Sahlberg på besök
Barnbibel på swahili trycks snart s.4**

Barnkören sjunger en sång
som är en bön för Mordva
(Foto: Satu och Ian Cottrell)

Moksjamordviner gläder sig åt Nya Testamentet (Bild: Pertti Lehmuskoski)

NYA TESTAMENTEN PÅ MOKSJAMORDVINSKA DELAS UT

Nya Testamentet på moksjamordvinska trycktes i årsskiftet i 5000 exemplar. Det publicerades tillsammans med en CD inspelning av Matteus- och Johannes-evangeliet. Nu har böckerna anlänt till kyrkorna i området.

Nyligen besökte översättningsgranskaren Satu Cottrell med sin man Ian republiken Mordva. Hon berättar om deras resa:

”Hälsningar från Mordva där vi fick vara ca en månad. Vi bodde i byar där man talar moksjamordvinska. Där fick jag större förståelse hur folk förstår vissa termer i Gamla Testamentet. Nu har vi mer kunskap om hur vi ska översätta vissa termer så att människorna förstår dem.

Vi träffade även översättarna samt biskopen i den ortodoxa kyrkan. Båda mötena var väldigt bra. Vi fick klarhet i vissa principfrågor i Gamla Testamentet som är viktiga för det fortsatta arbetet.

Biskopen berättade att de redan har börjat dela ut Nya Testamenten. Även de evangeliskt kristna har börjat dela ut dem.

Vår bön är att Nya Testamenten sprids överallt där det finns människor som talar moksjamordvinska. De flesta av dem bor i små byar dit det finns dåliga kommunikationer. Låt oss be speciellt för pastor Ivan som vi fick åka med till olika byar. Be att han får kraft och hälsa och människor som kan hjälpa honom, samt att hans bil håller medan

han delar ut böcker. Under en av våra resor fastnade hans bil i hård lera och gick sönder.

Vi fick vara med barnkören *Jippi!** som hade konserter på sex olika platser. I de minsta byarna fanns mest åhörare. Barnen sjöng på moksjamordvinska och delade budskapet om frälsning. Människorna lyssnade med intresse och bad dem att komma tillbaka. I slutet av konserten delade barnen ut en Jippi-skiva och ett Nya Testamente till publiken.

* *Jippi* är en finsk barnmission där barnen genom sånger förkunnar evangeliet. Den började 1998 med bara 3 barn. Nu finns det över 100 körer i Finland och deras sånger har översatts till 27 olika språk och motsvarande körer finns i andra länder.

På en av våra resor, när vi satt ut affischer om konserten, kom vi på att åka till en by, Temjasjevo, som låg lite längre bort för att dela ut Nya Testamenten där. På vägen dit fastnade pastor Ivans bil i sanden. Vägen var alldeles för mjuk för att kunna komma fram utan en jeep. Eftersom det var väldigt varmt och vi hade varit på väg hela dagen och vi inte hade mycket dricksvatten kvar föreslog jag att vi skulle komma tillbaka tidigt nästa dag. Jag skulle kunna stanna kvar och vakta bilen medan Ivan och Ian gick resten av vägen till byn med Nya Testamenten. Ivan sade med tårar i ögonen: Om vi inte går dit nu kan det hända att efter vintern alla äldre redan gått ur tiden.

Nästa dag åkte en broder, Sasja, med sin egen bil med Ivan och Ian till byn. Jag stannade hemma för att be. När de kom till det ställe där Ivans bil hade fastnat fick de se att en skördetröska kört där och planat ut vägen! Så kunde de åka ända fram till byn och delade ut Nya Testamenten och Jippi CD i varje hus.

I ett hus bad en 83-årig gumma om hjälp. Det fanns ingen butik i byn och hon behövde både mat och mediciner. Bröderna åkte en timmas resa till apoteket och köpte mediciner och mat i butiken. När de kom tillbaka märkte de att gumman hade lagt ett bokmärke vid femte kapitlet av Matteusevangeliet. Hon sade: "Jag älskar att läsa. Ta med er mer böcker nästa gång!"

I huset där vi bodde fick frun för första gången ta Nya Testamentet i sina händer. Hon öppnade boken och granskade noga sida efter sida. Sedan öppnade hon boken från slutet och började läsa högt: "Och se, jag kommer snart. Salig är den som håller fast vid profetians ord i denna bok..." Hon kom inte längre för hennes ögon fylldes med tårar.

En dag satt den 92-åriga grannfrun med oss på soffan. Hon lyssnade på Johannesevangeliet som spelats in på CD. Hon konstaterade: "Ryska

Pastor Ivan förkunnar evangeiet från det nytryckta NT (Bild: Pertti Lehmuskoski)

"Ryska förstår jag inte, men det här förstår jag!"

förstår jag inte, men det här förstår jag! Flickan talar verkligen bra moksjamordvinska!"

Nu är det dags att få Nya Testamenten till folket! Därför vädjar jag till er att be att Gud öppnar vägar för dem som delar ut böckerna. Motståndaren gör allt för att människorna inte ska få Nya Testamenten, men bönen bryter ner alla hinder. Det fick vi även uppleva på vår resa.

Av hela mitt hjärta ber jag er att komma ihåg detta i era böner. Det är verkligen viktigt för att evangeliet ska kunna röra vid människornas hjärtan och de blir frälsta."

Den officiella presentationen av Nya Testamentet kommer att äga rum senare i höst.

Månadens projekt

Arbetet med moksjamordvinska fortsätter med Gamla Testamentets texter.

Stöd översättning med din gåva till månadens projekt!

*Du kan även skänka genom tjänsten SWISH
Ange nummer
123 671 9611*

CARL-ERIK SAHLBERG PÅ BESÖK

BARNBIBELN PÅ SWAHILI TRYCKS SNART

Carl-Erik befinner sig mitt i sin resa i Sverige. När han kommer till vårt kontor berättar han:

"I år har jag haft min absolut bästa predikoturné. Mycket folk överallt. Men jag tycker när jag åker runt i landet att Stockholm är mest öppet. Det är precis tvärtom vad man har hört. Därremot är de gamla väckelsebygderna lite mätta och trötta."

Sedan pratar vi om barnbibeln på swahili som Overa har översatt. Nu äntligen kan vi trycka den men vi måste lösa en del frågor först. Carl-Erik har hittat ett tryckeri i Tanzania som håller bra kvalitet. Där trycker han sina böcker och han är nöjd. Det är bättre att trycka på plats så slipper man dyra transporter och komplikationer med förtullning.

Var ska böckerna lagras efter tryckningen? Hur ska de distribueras? Ska de säljas?

Carl-Erik tycker att det är svårt att sälja stora mängder böcker i Tanzania, folk har inte pengar. Men han och Overa har en egen bokhandel som går bra. I bibelskolan har de tre hundra elever och en del av dem kanske kan tänka sig köpa boken. Och när han predikar ute i bygderna kan han dela ut böckerna gratis eller sälja dem för en symbolisk summa. Om man delar ut gratis kan man sprida ett obegränsat antal böcker. Men sedan måste man få folk att läsa också. Läskunnigheten är mycket hög i landet, 90–100 procent, men det saknas tradition att läsa. Det som är bra med den här barnbibeln är att texten är inspelad på en CD som följer med boken. Då kan man lyssna på budskapet.

Vilken funktion kan den här barnbibeln uppfylla? Jo, tycker Carl-Erik, för familjeandakten. Dessutom kanske för kristendomsundervisning i skolan, i Secondary School. Innan vi skiljs åt säger Carl-Erik: "Den här barnbibeln är en väldig gåva till oss. Det skall ni ha tack för." Sedan ber vi tillsammans.

Ni alla understödjare ska också ha tack. Ni kan fortfarande skicka gåvor till detta projekt. Och be med oss att vi når målsättningen – att boken blir tryckt innan årets slut!

GÖRAN LARSSONS SPALT

Ur Göran Larssons bok "Uppbrottet" (Andra Moseboken i judisk och kristen tradition), 2007, med hans tillstånd.

«ÖGA FÖR ÖGA, TAND FÖR TAND»

De bibliska lagarna skiljer sig på ett fundamentalt sätt från de främreorientaliska. Trots att principen «öga för öga, tand för tand» fanns angiven i kapitel 21 är stympning och lemlästning en helt okänd bestraffningsform i Bibeln... I judisk tolkningstradition handlar nämligen «öga för öga, tand för tand» uteslutande om betalning av skadestånd. Skälen till att den tolkningen kom att ersätta vedergällningsprincipen – om nu denna någonsin tillämpats – är flera...

Rent språkligt kan den hebreiska preposition som översatts med «för» – *tachat* – betyda «i stället för» och «som ersättning för» (se till exempel 1 Mos 4:24). Samma sak gäller den grekiska preposition *anti* som används i Septuaginta.

I vår text förekommer denna preposition i ett sammanhang som behandlar skadestånd och inte vedergällning (se 21:18-22, 21:26-36). I 21:26f är det ju uppenbart att mistandet av ögat respektive tanden leder till någon form av ersättning, det vill säga frigivning för en slav. En generalisering av den principen till föregående versarna ligger därför nära till hands. En fördold antydning av den principen kan också ses i formuleringen «Sker skada, skall du ge liv för liv, öga för öga ...» (21:23f). I 21:22 förekommer samma verb, *natan*, «ge», i det uttryck som är översatt med «betala efter skiljedomares prövning» – ett uppenbart skadeståndsfall. Enligt en rabbinsk tolkningsregel kan man av detta dra slutsatsen att verbet har samma innebörd även i den följande versen. Alltså: Du ska ge ersättning som motsvarar vad som skadats.

Göran Larsson är teol dr, präst, lärare i hebreiska, bibelvetenskap, rabbinsk litteratur, judaica och judisk-kristna relationer.

 Följ oss på Facebook

Institutet för Bibelöversättning

Box 20100, 104 60 Stockholm
Tel. 08-722 23 40, Fax 08-722 23 45
e-post info@IBTnet.org
Bg 148-3189, SWISH 123 671 9611

Raamatunkäännösintituutti

Pl. 272, FI-00531 Helsinki, Finland
Tel. +358-9-774 43 50, e-post info.fin@IBTnet.org
Betalning i EUR: IBAN FI77 2065 1800 0179 11
SWIFT: NDEAFIHH

IFB Nyheter

är gratis
och utkommer 11 gånger per år
Ansvarig utgivare: Branislav Kalcevic
Tryck: Skilltryck AB, Skillingaryd